

Megjelenik hetenként
két-szer
szórdán és szombaton
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljauhely
(Vármegyeház udvar)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyílttér
soronként 16 fillér

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és
szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

FŐSZERKESZTŐ:
Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és
szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.

A drágaság problémája

Kétségkívül egyike a legszövevényesebb kérdéseknek, amelyet csak naivabb emberek vélnek egyetlen gesztussal — mondjuk hatósági közbelépéssel — megoldhatónak. Az a régi közgazdasági tétel, hogy az árak mindig a kereslet és kínálat egymáshoz való viszonya szerint alakulnak, nagyon tetszetős és normális viszonyok között talán a tényleges viszonyoknak meg is felelő dogma lehet, azonban olyan elemeken épült, amelyek maguk is megvilágításra szorulnak. A kereslet kérdése ugyanis végeredményben szorosan összefügg a fogyasztóképeség kérdésével, amelyet viszont az általános gazdasági helyzet, elsősorban pedig a kereseti viszonyok befolyásolnak. A kínálat mértéke pedig egy sereg termelési, kereskedelmi, közlekedési és egyéb tényezőtől függ. Végső elemzésben tehát a drágaság problémájának gyökérszála a termelés, a fogyasztás és a termelt áruk közforgásának kérdéséig nyulnak le.

Kezdjük tehát a termeléssel annál is inkább, mert hiszen nálunk igen gyakran pusztán a termelőkre szokták háritani a drágaság minden ódiáját. Nem vitás, hogy nálunk ezidőszert a termelés drága, tehát nem az a helyes kifejezés, hogy a termelő drágít, hanem az, hogy a termelés drága, ami elég lényeges különbség. Mi ennek az oka? Kétségkívül az állam pénzügyi helyzete elkerülhetlenné teszi a magas közterheket, ami bizonyosan drágító hatása, a magángazdaság pedig jórészt külföldi hiteleket kénytelen igénybe venni, ami után kamat jár, amelyet bele kell kalkulálni a termelési költségekbe. Ami a mezőgazdasági termelés speciális helyzetét illeti, alig kétséges, hogy erősen szenved az ipari kartellpolitika nyomása alatt. Az bi-

zonyos, hogy külkereskedelmi mérlegünk szempontjából a hazai ipar megerősítése elsőrendű érdek, viszont a fogyasztás szempontjából veszedelem, mert az ipari cikkek drágasága eo ipso megdrágítja a mezőgazdasági termelést is, következésképpen emeli a legfontosabb életszükségleti cikkek árát. Itt tehát egy nagyon kellemetlen belső ellentmondásról van szó, amelyből ebben a pillanatban nagyon bajos kivezető utat találni.

Bizonyos, hogy az utolsó években a fogyasztás — ha még nem is érte el a békebeli színvonalat — emelkedett, ami viszont a kereslet megnövekedését vonta maga után. Viszont kétségtelen, hogy a kereseti viszonyok még messze elmaradnak a békebeli kereseti lehetőségekkel szemben és egészen bizonyos, hogy a fogyasztás emelkedése a háború utáni mélyponttól felfelé aránylag nagyobb, mint a megélhetési index javulása. Előállott tehát az a félszeg helyzet, hogy a kereslet növekedése időben összeesik a termelési költségek emelkedésével és a megcsappant kereseti lehetőségekkel. Ez már magában is sok mindent megmagyaráz. Ez azonban még nem minden.

A drágulási koefficiensek között — last but not least — nem kis szerep jut a termelt javak körforgása közben előálló drágulásnak. A szállítási díjtételek is drágítóan hathatnak és egészen bizonyos, hogy hatnak is, azonban a legnagyobb hiba az, hogy nagyon hosszú és tekervényes az út amelyen az áru a termelőtől a fogyasztóhoz jut. Készségesen elhisszük a kereskedők egy részének, hogy megelégszenek a tisztas polgári haszonnal, azonban egészen bizonyos, hogy az az áru, amely után négyen-ötven szednek ilyen szerény polgári hasznot, a fogyasztó részére már tulságosan drága. Óriási és áthidalhatatlan különbségek vannak a vidéki piaci árak között. Érdekes tünet, hogy arról a részről is, ahonnan eddig állandóan

a szabadkereskedelem dogmáját prédikálták és azt igyekeztek velünk elhitetni, hogy a kereskedelemnek minden hatósági beavatkozástól ment szabadsága feltétlenül olcsóságot teremt, újjabban már a kereskedők számának tulságos megnövekedéséről beszélnek, holott a szabadverseny álláspontján ezt a szaporodást éppen az elv szempontjából csak örömmel szabadna üdvözölni.

Hatósági beavatkozásra szükség van, azonban nem szabad minden eredményt csak ettől a beavatkozástól várni. A legelső feladat az ipari kartellek önkényének megtörése és

a termelési költségek apasztása. A másik sürgős teendő a termelők és fogyasztók megszervezésével a termelt javak elosztásának olyan intézményes megoldása, amely a termelőt közelebb hozza a fogyasztóhoz. Ilyen megoldáshoz pedig legalkalmasabbnak látszik a szövetkezeti forma, természetesen a szövetkezés eredeti és tiszta ideáljainak szigorú szem előtt tartásával. Ez a tiszta ideál pedig nemcsak abszolút önzetlenséget jelent, hanem szakértelmet is követel, amit az adott viszonyok között nem lehet eleget és elégszer hangsúlyozni.

Politikamentes legyen a városháza

Egyik helybeli lapársunk a múlt héten megjelent lapszámának vezető cikkében a közeljövő egyetlen legfontosabb feladatának jelöli ki a városi liberális párt életrehívását.

Lapársunk két okból tartja szükségesnek a liberális párt megalakítását: elvi szempontból és városi érdekekből.

Mi bármennyire boncolgatjuk is e kérdést, sem elvi, sem politikai, sem városi érdekekből nem látjuk szükségét a városházán politikai párt alakításának.

Mi több, határozottan károsnak tartjuk ezt egy elvi, mint a városi érdekek szempontjából.

Az elvi — világnézeti szempontoknak egy városi közületben való kiélezése, a városi képviselőtestületnek politikai pártok szerint való tagozódása, helyesebben mondva *elkülönítése*, föltétlenül káros a város érdekei szempontjából.

A város érdekében a városházán csupán egyetlen szempont lehet irányadó. Az hogy a képviselőtestület minden egyes tagja felekezeti, politikai és társadalmi különbség nélkül egyedül a város érdekeit tartsa szem előtt és ezt minden mellékkörülményre való tekintet nélkül a legönzettelenebbül szolgálja.

A pártokra való elkülönülés csak kerékkötője lehet a város jóvoltára, fejlődésére szolgáló terveknek, csak gátlója az egészséges szo-

ciális alkotásoknak s csak azt idézheti elő, hogy a pártok farkasszemet nézve egymással a képviselőtestületben, a politikai és elvi szempontok mellett, mellékvágányra tereljék a legjobb, legüdvösebb és leghatékosabb szempontokat is. A városháza közgyűlési terme nem lehet politikai pártok arénája, nem lehet elvi és világnézeti különbségek csatázó helye, mert eddig minden tapasztalat amellett bizonyít, hogy a politikai és elvi szempontok előtérbe toléása szöges ellentétben áll a város közönségének érdekeivel.

A városházán egyetlen pártnak van jogosultsága: városi pártnak, amelynek egyedüli irányítója az üdvös, egészséges városfejlesztés, a közérdeknek melléktekintetek nélkül való szolgálata.

Korántsem vagyunk abban az önhitt feltevésben, hogy ezen felfogásunk meggátolhatja azokat a törekvéseket, amelyek politikai pártokra akarják bontani a város képviselőtestét, de már előre meg kell állapítanunk, hogy a városi képviselőtestület esetleges munkakép telenségeért azok fogják viselni a felelősséget, akik ennek a legalább is elsietett mozgalomnak kezdeményezői voltak.

A városi liberális párt megalakítása minden előjel szerint maga után vonja a más politikai felfogáson és más elvi alapon állóknak tömörülését is és így annak a kérdésnek eldöntését, hogy me-

lyik párt uralhatja a helyzetet a városházán.

A trianoni határ által kettészelt és megnyomorított Sátoraljaujhelyben pedig nem az az eldöntendő kérdés, hogy ki is hát a legény a gáton, hanem különösen ma, a mindenfelé szétágazó erőknek legteljesebb, legharmonikusabb összefogására van szükség, ha a kétségbeesett helyzetben levő Ujhely is — mint legjobban rászor-

rult — meg akarja ragadni azt a segítő kezet, melyet a világ legnagyobb nemzetének kitűnő és hatalmas férfia nyújtott ki feléje.

Az legyen ma a legnagyobb gondunk, hogy társadalmi összetartásunkkal méltók legyünk a sorsdöntő időkben arra a megítélésre, mely a világ közvéleményét állítja mellénk az igazságért folytatott és a teljes kifejlésben levő nagy küzdelemben.

Hősi emlékmű leleplezése Pálházaán

Pálháza község közönsége vasárnap délután rendezte a hősi halottak emlékére a főtéren emelt turulmadaras hősi emlékmű ünnepélyes leleplezését, melyen a kormányzó s a honvédelmi miniszter képviselői is megjelentek.

A kormányzót, a hivatalos elfoglaltsága miatt az ünnepély részvételében gátolt Széll József főispánt és Abaujvármegyét dr. Szilvássy József vm. főjegyző képviselte. A honvédelmi miniszter képviselőjében: Palló János honvédezőredes, a 7-ik vegyesdandár képviselőjében Haut János őrnagy és Becht Henrik főhadnagy a déli gyorssal érkeztek az ujhelyi állomásra. Itt Csók Árpád körjegyző fogadta az illusztris vendégeket, kikkel együtt Pálházáig sinautónt tettük meg a husz kilométeres utat, közben Mikóházaán a csend őrlaktanyába menekülve a jéggel vegyes zápor elől, ahol tőlünk fél kilométer távolságban a villám felgyújtotta a mezőn keresztben fekvő életet.

Pálházaán diszruhás lovas legények várták a vendégeket. Megérkezésünkor már ott voltak: Borsos Andor és Pap-Szász József főszolgabírák, Onczay László tanácsos, Benkő Sándor százados, Éles Gábor és Gyulay László jegyzők.

Később még mindjobban növekedett a hivatalos kiküldöttek száma, akiknek vezetésével az ünnepségen részt vett a szomszédos községek lakossága is.

Az ünnepség délután 3 órakor kezdődött, mikor Káger József pápai preláthus, a kerület képviselője vezetésével a szűkebb közönség a leventék sora között bevonult a körülkerített térre.

A szoborbizottság nevében Pásztor József v. képviselő nyitotta meg az ünnepséget és üdvözölte a jelenvoltakat. Mély hatást keltett beszédét kivonatossan ideiktatjuk.

— Ez a mai ünnep egy fájó dolgot juttat eszünkbe. Tizenhárom évvel ezelőtt a postahivalal fehér kapuján egy távirat volt kitűzve, mely a mozgósítási parancsot tartalmazta. Nemsokára megjött a hivatalos irat is, melynek szavára harcba mentek fiaink. A harcra készülők nem tartották vissza marasztaló szavak, sem az anyai, hitvesi csókok. Tűzön-vizen, éhen-szomjan mentek előre, lábuk az ellenség földjét tapodta. A Wilson-féle elvek alapján mégis gyászbaorult az ország. A gyávák, az árulók széttépték a haza testét, melyet a magyar szerzett. A fájdalom csillapítására emeltük ez emlékművet, hogy hirdesse a

magyar hősiességet. Csak testük halt meg, de lelkük itt él mi közöttünk, emléküket hirdetni fogják a bevészt szavak.

Káger József preláthus országgy. képviselő könnyező szemekkel lépett a szószékre.

— Van egy kedves barátom — ezzel kezdte beszédét — aki bejárva a külföldet, Angliában is utazgatott. Egy angol városban feltűnt neki egy elmélázva áldogáló kis csapat. Kérdésére azt válaszolták, hogy a szószéket állják körül. Az idegentjáró meglekintette a szószéket, mely nem volt más, mint egy elmerülő hajó szobra, benne levágott fejek között még élő hősök, akik a súlylyedő hajóról is utolsó lehelletükig védtek magukat.

— A turulmadár, a mi szent madarunk is egy szószék, ahonnan a mi kedves halottaink, akik küzdöttek, majd elvesztek a csatán, szólnak a most élő és jövődökhöz.

— Tisztelt gyülekezet! Halljátok hogy mit beszélnek? Azért jöttem, hogy azt elmondjam néktek.

— Első szavak a hála szava. Megköszönik, hogy ezt az emlékművet ideállítottátok. A kedves halottaink látnak benneteket és mondják: Mi csak átmentünk a másik a hazába. A hősi halottak nem kívánják, hogy sirassák őket, de kívánják, hogy emlékezzenek rájuk.

— Mindnyájan tudjuk, hogy a magyar katonát sohasem győzték le s a magyar hazát mégis megcsonkították, összetépték és mikor mi: nem, nem, sohat kiálltunk, árulóink gunyosan végignézték és nevettek rajtunk.

De ne essünk kétségbe, mert hasad már újból a magyarság hajnala, mellénk szegődött az olasz és velünk már az angol sajtó is.

— Az ő harcuknak, hősi ha-

lottainknak még nincs meg a bére, de még üt a leszámolás órája. Szent az emléküket minékünk s szent fogadalmat teszünk, hogy a haza ellenségeivel nem fogunk kezdet soha.

— A Dunántulon van egy család, mely minden ünnepnapon megemlékezik a hősi halottairól. Széket tesznek az asztalhoz és teritenek nékik, csak evés előtt megfordítják a hiányzó kedvesek tányérját. Tartsuk fel az emlékezést elesett harcosainkkal s én remélem, hogy lesz idő, amikor a kassai dómban felzendül a Te-Deum.

A lelkesen fogadott beszéd után Juhász Jenő r. k. lelkész, Sági László filkeházai gk. lelkész és Keresztény István füzérradványi ref. lelkész tartottak emlékbeszédet. Haut János a 7. vegyesdandár, Benkő Sándor a 13/III. zlj, Balla Erzsébet a hadiárva névben megkoszorúzták a hősi emléket, amit Borsos Andor főszolgabíró és Pásztor István vettek át megőrzésre.

A gyászünnepélyt bankett követte.

Már leszállt az este, mikor indult velünk a sinautó és mi mindinkább közeledtünk a trianoni határral átszelt városunkhoz, ahol nem nyolc, de kétszáz hősi halott várja a hősök szószékét. —t.

Magántanfolyam

Budapest, VIII. Rákóczi-ut 51.
Telefon J. 323-99

Olcsón és sikerrel készít elő bármely középiskola tananyagából összevont magánvizsgákra és érettségire, valamint az egyetem jogi és közgazdasági fakultásán vizsgákra és kolloquiumokra jegyzetekből vidékieket is. Felvesz korlátolt számban családi felügyelet alatt bennlakó növendékeket is.

Válaszbélyeg csatolandó.

A ZEMPLÉN EREDETI TÁRCÁJA

Rolly

Irta: Kossuth János

VI.

Igy a Battha szájhagyomány a bécsi kávéházi virtuskodást (nye mozem se ztirovac) szintén Istvánnak, a török maskarának tulajdonítja, jóllehet az összes Rolly kortársaitól eredő forrás Józsefet szerepelteti az anginet nadrágos némmel esett kázusban. Itt a többségnek van igaza s azt a levéltári adatok erősítik meg. Nem tudjuk ugyan, hogy István fia, József mikor született, mert naptári pontosággal csak az Usz Borbálával kötött házasságának dátuma 1796-ban bizonyos, de hozzávetőlegesen megtudunk elég tájékoztatást. József ugyanis minden valószínűség szerint az 1772. évben született emlékezetes cselekedeteit az egyes, tizes, huszas években ejtette meg s ma száz évvel ezelőtt

— amint Dongó Géza írja — még életben volt, minthogy azonban később már nem ad magáról életjelt, csaknem bizonyos, hogy 1827. év utolsó napjaiban halt el.

*

A Rolly legendával való foglalkozás közben nemcsak a leányágon való közeli leszámazottaktól nyert, hanem a sárosvármegyei monografiákból merithető adatok is szaporították a forrást s ez utóbbiak, dacára, hogy meglehetősen szófukarsággal élnek, elég tágas perspektívát nyújtanak a geneológiára vonatkozólag; egyben a szájhagyományok hitelességének nagyrésztét halomra döntik.

Megtudjuk ugyanis a monografiából (I. köt. 417. lap), hogy a Roll, Rholly, Rholl néven szereplő családnak a Zemplénen kívül Sáros-szepesi ága is volt, amely ágnak a tagjai már a XVI. század közepe táján szerepelnek. még pedig meglehetősen változatos szerepkörben, így a többi között emliti a forrás, hogy Udvarnoki Rolly

Antal 1609. évben „rossz pénzt hoz be” s kissé odébb, hogy „a szepesmegyei Phönix-huta nevet viselt vasgyárában Phönix képpel pénzt is veret.” Abban az időben a hamispénz verés ha nem is éppen szabadalmazott, de afféle meglehetősen türt ipartűzlet volt, különösen Felsőmagyarországon, ahol a Drugeth zavarok elég kedvezővé tették a talajt. Tudjuk a többi közt, hogy Felsőzemplén két várában (Barkó és Jeszenő) vigan folyt, még pedig a kisipar körét messze meghaladó mértékben a pénzverés, szolgáltatván hozzá bőséges anyagot a felvidék templomainak harangjai. Tévedés lenne különben azt hinni, hogy azok a veretők mindmegannyi jól jövedelmező ipari vállalatok valának, vagy hogy éppen az a barkó—jeszenői társasűzlet az lett volna. Amit ezekre vonatkozólag a nagyon is zavaros forrásokból tudhatunk az anyyi, hogy a manipulációval nagy károkat lehetett okozni országársznyi vidékeknek anélkül, hogy a vállalkozók a rezsit

behozhatták volna, az a felsőzempléni valuta is pocskékká vált, ugyanis egykettőre ugy a lengyel, mint a honi izmaeliták rájöttek a dologra s mielőtt még „érdekelve lehettek volna”, egy árva polturáig sem másztak be. Egykettőre itt volt a „kényszeregyezés.”

*

Az Aba nemzetség családfájának egybeállítására alkalmából véletlenül kezünkbe került adatok a családi szájhagyományt különösen a Rolly család származását illetőleg jóformán értéktelenné teszik, egyben azonban rámutatnak arra, hogy a képzelgés honnét eredt. A Péchy—Battha szájhagyomány szerint ugyanis a Rollyk őse bajor serföző lett volna, aki Mária Terézia uralkodása alatt jött volna be s vette volna a nábob uradalmat. Ezt merően megcáfolják a sárosvármegyei monografia adta adatok, amelyek szerint Udvarnoki Rolly Antal az 1600-as évek első tizedében már szerepel, még pedig azzal, hogy „rossz pénzt

Levél a balatoni cserkész-táborból

Még élénk emléktünkben van Ujhely város közönségének ama szeretetteljes tüntetése, amellyel bennünket körülvevett elindulásunk perceiben, fülünkben zsonganak az aggódó szülők intő szavai, ujra átéljük a megtett ut és az ideérkezés kedves élményei, midőn immár egy hetes itt tartózkodásunk után röviden beszámolunk az itt töltött napokról . . .

A táborba szállt cserkészek száma: 38. Kallenbach Ferenc táborparancsnok, Korcsiák Ede, Czékus Tamás (Szaffer bá) cserkésztsztek és Gárdonyi József segédtszti vezetése alatt.

Táborunk fekvése az ideális táborhelyek közé tartozik, amennyiben egy a Balatontól 100 lépésnyire levő, fáktól körülvevett tisztáson van. Középen a zászlóáróc és körülötte helyezkednek el a parancsnoki-, lakó, konyha- és pince sátrak, szám szerint 14 sátor. Külön sátra van Korcsiák tanár urnak, a „Tábori Lelkész”-nek. Mert szép oltárunk is van, a tábornak egy csendes kis zugában, ahová nem hallatszik a fiúk jókedvű kacagása ahol csak a madarak hangversenyeznek a cserkészek énekével. Itt mondja vasárnaponként a szent misét és itt szolgáltatja ki az Oltári Szentseget. Ide jár szent misére a budapesti műegyetemisták Hungária bajtársi egyesületének csapata, az ugyancsak pesti 27. sz. „Eötvös” csapat és a környék furdöző vendégei.

Az étkezés elsőrangú, melyet Csizy Öcsi a napos őr segítségével készít el.

Egyébként a napi program a következő:

Reggel 7 órakor ébresztő, utána reggeli torna és mosakodás a

hozott be” de Bajor Izsóp, (nem a zempléni Magyar Izsópról van szó, hanem a sárosmegyeiről) Kelembér Phönix-huta uraiul említi, ugyanaz a forrás később azzal egészül ki, hogy a Phönix-hutai rézbányából termelt ércet R. Antal Phönix címerrel pénzé verette át, amit nem vagyunk képesek megérteni, mert az a mesebeli madár csak valamiféle tantuszt diszithett. A forrás végül azzal zárja, hogy az 1647-iki országgyűlés R. Antal örökösének kielégítését gr. Csáky István köteletségévé teszi. De szerepelnek még gyors egymásutánban R. Gáspár, R. II. Antal és a század végéféle R. Pál. Amint látható, itt szó sincs arról az Istvánról, aki Mária Terézia császári nagyasszony uralkodása alatt akvizitora lehetett volna a nagy uradalomnak, s minthogy a Szinna-szákcsinyi dominium vitán kívül bizonyos, hogy Csáky-birtok volt, szó se lehet arról, hogy azt az a Rolly István, akit a szájhagyomány említ és furcsa szerepbe

Balatomban. 8-kor felszerelés és sátorvizsgálat, melyet a napos tiszt tart. Reggeli után a zászló körül sorakoznak az őrök, hogy Isten segítségét kérik napi munkájukra. 9 órakor kezdetét veszi a tábori munka, a tanfolyamok (mentés, jeladás, térképészet).

11-kor rend- és menetgyakorlat, utána fürdés 13 óráig. 13-kor ebéd, utána csendes pihenő 3-ig, mely időt a fiúk levél és naplórírásra fordítják.

3-4-ig őrsi megbeszélések, morse-gyakorlatok stb. 4-től fürdés és csónakázás, utána fél óráig a csapat énekkara gyakorol. 6-tól játék, atletika a külön játszótéren, fél 8-kor van a vacsora, utána esti parancskihirdetés, ima, zászlóbevonás.

Ezután táborfűz mellett gyülekezik a csapat és kitűnő hangulatban, ének, hegedű és trombita hangjai mellett várja be a 3/4-10-kor felhangzó takarodót. A fiúk egy jól eltöltött nap emlékeivel térnek aludni. 10-kor lefuvás, teljes csend.

Sok a látogatónk, köztük a Balatonfüreden tartózkodó Payer Ferenc püspöki helynök és Zboray Károly pü. igazgató urak, akik ittéljük örömteljes csodálkozásuknak adtak kifejezést.

Röviden ez lenne tehát a beszámoló. Van még két hetünk, ez idő alatt nagyobb kirándulásokat teszünk Tihanyba, Kesztyelyre, a tulsó oldalon levő Balatonlelérre. Ezekről majd később számolunk be, addig is szívélyes üdvözet szülőinknek, előjáróinknak, jó barátainknak és mindazoknak, akik szeretettel gondolnak

a Balaton partján táborozó
ujhelyi oserkészfűkura

— **A Keresztény Nemzeti Liga Sátoraljaujhelyi Fiókja** táviratilag üdvözölte Lord Rothermerét a trianoni béke revíziója érdekében megindított akciója alkalmából

mutat be, vette volna a kis országot. Most aztán kérdés, hogy R. István volt-e hőstünk a R. József atyja? Bátorokunk tagadásba venni azzal, hogy Rolly István a családtörténeti adatok világításában vagy mithologiai személy, vagy összetéveszti a családi szájhagyomány az 1739-ben szerepelt R. Antallal.

De térjünk vissza hőstünkhöz, mert az itt felmerült kételyeket amugy sem oszlatgatjuk el s tulajdonképeni célunk nem egyéb, mint a Rolly József viselt dolgairól való beszámolás a hagyományok megvilágításában.

Az eddig felemlített Rollyiádákon még érezhető némi vad kedélyesség, amelyek hasonlitanak a kissé később az Alföldön szerepelt Józsa Gyuri viselt dolgaihoz. Hasonló élmények hasonló eredményekre vezetnek. Mit csináljon egy ember, akinek annyi a jövedelme, hogy nem bír vele?

(Folyt. köv.)

H I R E K

— **Requiem a hercegprimásért.** Csernoch János dr. bibornok, Magyarország hercegprimása, esztergomi érsek lelkiüdvéért a róm. kat. plébánia-templomban f. hó 29-én pénteken d. e. 9 órakor ünnepélyes Requiem lesz, melyet Gruska Lajos pápai prelátus, vikárius helyettes pontifikál. A plébániahivatal a hatóságokat körlevélben hivta meg a gyászistentiszteletre. Gruska Lajos vikárius-helyettes a kassai csonka egyházmegye összes plébánia-templomában, a hercegprimás temetésének napján, gyászistentisztelet tartását rendelte el.

— **Az alispán hivatalában.** Bernáth Aladár alispán két heti szabadságáról Olaszországból visszaérkezve átvette hivatalának vezetését.

— **A vasárnapi dohányárúsítás.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletileg engedélyezte a dohányárudák vasárnapi nyitva tartását. A rendelet szerint dohány és dohánygyártmányok, gyufa, szivarkapapír és bélyegek kizárólagos dohányárudákban reggel 7 órától este 8 óráig árusíthatók. Az árusítást csak a tulajdonos, vagy rokona végezheti, üzleti személyzet nem foglalkoztatható.

— **Elfogott autótolvaj.** Érdekes bejelentés történt kedden délelőt a sátoraljaujhelyi államrendőrség bünyügyi osztályán. Juhász János berautótulajdonos bejelentette, hogy a nála három napja alkalmazott Mak Frigyes soffőr vasárnap éjjel megszökött az M. 52—150 számú Studebaker kocsiával. Vasárnap este még a garázsban volt a kocs, amikor Mak Frigyes 40 kg. benzint vett magához, hogy hosszabb utra is készen álljon. Juhász János hétfőn reggel észrevette, hogy a 12.000 pengőért vásárolt új kocs nincs a garázsban, de azt hitte, hogy a soffőr fuvart vállalt és csak 24 óra eltelté után tért feljelentést. A rendőrség távirati körözésére ma távirat érkezett a rendőrségre, mely azt közli, hogy Mak Frigyes Budapestet letartóztatták. A gépkocsit a rendőrség őrzi, melyért azonnal Budapestre utazott szerencsés tulajdonosa.

GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA

BUDAPEST
VIII. BAROSS TÉR 10.
Telefon: J. 330-82, 330-83.

A főváros legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike 200 szobával a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

Központi gőzfűtés, állandó meleg és hideg vizszolgáltatás.

Szobák 3 pengőtől feljebb.
Külföldi konyha. — Fajborok. — Osládi kávéház elsőrangú olgányszenevel, nyári terrasszal. Különtermek.

— **Ha fáj a feje és szédül** ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, oldalszurást, mellszorulást szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József, keserűvizet a **Ferenc József** viz remek természetalkotta hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Sport.** S. Máv. S. C. — Eperjesi Törekvés 1:1 A sátoraljaujhelyi Máv. S. C. vasárnap Eperjesen vendégszerepelt, ahol az eperjesi Törekvésnek volt az ellenfele. A mérkőzés nagyon szép játék után 1:1 arányban eldöntetlenül végződött. Az eperjesiek rendkívül meleg vendégszeretettel fogadta az ujhelyi csapatot. Vasárnap délután revánsmérkőzés lesz Sátoraljaujhelyen. Az eperjesi mérkőzésen jelen voltak a kassai Törekvés és KSC. megbízottai, a kik most tárgyalást folytatnak az S. Máv. S. C. vezetésével egy nemzetközi mérkőzés lejátszására.

— **Egy film, amely már fél éve van műsoron.** Egy amerikai újságban olvassuk, hogy a „What Price Glory” című film már fél éve szakadatlanul van műsoron, de nem egy, hanem egyszerre 30 színházban. Érintkezésbe léptünk a filmgyár budapesti képviselőjével, akitől azt az értesítést kaptuk, hogy ez a filmkolosszus Budapesten „Nagy szüret” címen szeptember 8 án fog megjelenni az ország két legnagyobb színházában egyszerre, az Utában és a Corvinban. Reméljük, hogy az évfolyamán a mi városunkba is elérkezik.

— **Egy hétig szórakozik** a gyermek, ha kezébe veszi Az Én Ujságom egy-egy számát, mely ugy tartalom, mint kiállítás dolgában valóságos szenzáció a gyermekvilágban. Muki az irástudó majom és Bubu elefánt mulatságos kalandjait a gyermekek hétről hétre izgalommal várják. A legkiválóbb gyermekírók versei, meséi azonkívül rengeteg játék, rejtűgyesség, tréfa pályázat, kéztűnyek, szines képek tartikják a gazdagon illusztrált számokat. Az Én Ujságom negyedévi előfizetési díja: 2. pengő. Az előfizetők 1-20 kedvezményes áron szerezhetik meg Az Én Ujságom könyvei című regénysorozatát, amelynek köteteit a legagodalmasabb szülő is behunyt szemmel adhatja gyermekei kezébe, mert ezek a kis regények a gyemekirodalom legtitiztább gyöngyei. Mutatványszánuot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest. VI. Andrássy ut 16.

— **A Városi Mozi** heti műsora: Ma, szerdán „A két szoknyavadász” 8 felv. Főszereplők: Zoro és Huru. — Csütörtökön „Az örvény” 8 felv. Csak 16 éven felülieknek. — Szombaton „A fekete lilium” 8 felv. Csak 16 éven felülieknek. — Vasárnap „A tengeri medve” Harold Lloyd szereplésével és „Aranyos ördögök”.

Tűz Mikóházán. Mikóháza községet és határat rövid időn belül három tüzeset verte fel és mindhárom tüzeset villámcsapás következtében történt. Szombat estefelé Lukács Pál községi erdőőr háza teljesen égett le. Ugyancsak szombat este a községi iskola melletti, a község tulajdonát képező félszer és istálló legett. Vasárnap délből a csendőrlaktanya közelében lecsapott a villám és felgyújtotta a mezőn keresztben észrevették a tüzet és a gazdák a bőven ömlő zápor segítségével csakhamar eloltották a tüzet úgy, hogy csak egy kereszt buza lett a tűz martaléka.

A rokkantellátási adóra vonatkozó rendelkezések. A hivatalos lap közli a rokkant ellátási adóra vonatkozó törvényes rendelkezések hivatalos összeállítását és a pénzügyminiszternek ebben a tárgyban kiadott végrehajtási utasítását. Rokkantellátási adót kell fizetni mindenkinek, aki földadó, társulati adó, tantem adó, kereseti, jövedelmi és vagyonadó fizetésére van kötelezve. A rokkantellátási adót az alapadók együttes összege alapján vetik ki. Így például 10 pengőig a rokkantellátási adó 10 fillér, 50 pengőnél 60 fillér, 100 pengőnél 2 pengő, 240 pengőnél nagyobb adóösszeg esetében pedig 5 százalék a rokkantellátási adó. A rokkantellátási adó után semmiféle pótdadót nem szabad kivetni. A hivatalos összeállítás 1927. január elsejével kezdődő hatállyal a kihirdetés napján lépett életbe s 1930 december hó 31-ig érvényes.

Fővárosba utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben lévő, elsőrangú Park szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad a legutóbbi előfizetési nyugta felmutatása elenében. Egyben felhívjuk a Park szállodának lapunk más helyén olvasható hírdetésére olvasóink szíves figyelmét.

Uj Idők, Herczeg Ferenc képes heti lapja legújabb száma művészi képeken kívül közli a hét legérdekesebb eseményeit, ezek közt egész sor fényképet a bécsi forradalomról. Cikkeken és elbeszéléseken kívül közli: Csathó Kálmán

és Beatrice Grimshaw regényeinek folytatását, Slezák tenoristának amerikai visszaemlékezéseit, divatképeket és gazdag szerkesztői üzeneteket. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre: 6.40 pengő. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrassy ut 16.

Sok ezer tisztviselő köszönheti előmenetelét és boldogulását a *Magántanfolyamnak*, amely Budapesten a Rákóczi ut 51. szám alatt működik. Ott az összes középiskolai összevont vizsgákra és kollokviumokra szakképzett tanárok készítenek elő. Akj otthon a megszokott környezetben akar tanulni, ami takarékosági szempontból is fontos, annak előkészítését levelezés útján olcsón és sikerrel vállalja a Magántanfolyam. Kérdésközlésre kimerítően válaszol.

Jó karban lévő

**fél hálószoba
butor**

olcsón eladó.

Cim: Vasuti vendéglő.

Zokaji borok

**eladását vállalom
felár rendszer mellett.**

Értesítést „Seriös“ jellegre

BLOCKNER

fiók-hirdetőirodájába

Budapest, VII. Erzsébet körut
12. kérek.

KISSVÁBHEGYI

INTERNÁTUS ÉS ISKOLA

B u d a legszebb helyén 3 1/2 holdas vadregényes parkban, szabad fürdővel, felvezés augusztus 1-én kezdődő gyermeknyaralásra, valamint jövő tanévre **bennlakó és bejáró** 5-12 éves fiukat és leányokat. Az iskolában a tanítási nyelv német, francia és angol nyelvek tanítása Waldorf módszer szerint, gyermekeknél biztos eredmény. Kívánatra részletes prospektus.

Budapest, I., Kíssvábhegyi ut 21.
Telefon: T. 288-16.

A gazdaközönség és cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

**Sátoraljauhelyen, a Fő ucca 28 sz. alatt megnyílt
Wirtschaftler és Zársai**

gazdasági gép- és műszaki cikkek üzlete

Állandó raktáron: Gőz-, motor- és traktor cséplőkészletek, gazdasági gépek, malomberendezések, kombinált műtrágyaszóró, vetőgépek, ugy belföldi mint eredeti amerikai gép, motor és autógépolajok. — Gyári lerakat vízmentes kazalozó, cséplőgép ponyvák és zsákokban stb.

Értesítjük a m. t. közönséget, hogy a cégnek sikerült **Klein Miksát**, a közismert szakteknitelyt beltagjául megnyerni, kinek több évtizedes szakmabeli működése biztosítja a legpontosabb és szakszerű kiszolgálásra.

Uccai nagy, világos helyiség

mindenre alkalmas, **irodának is**, az új pénzügyi palotával szemben

(Kossuth Lajos ucca 34. szám)

Cim a kiadóhivatalban.

azonnal kiadó.

Ma már mindenki tudja, hogy a

szerencsi gyógyiszapfürdő

természetes gyógyvíze és gyógyiszapja egyedül orvosság a reuma, köszvény, ischlás és csúsz bántalmaknál.

Gyógyhatása gyors és meglepő.

Gyógyiszappakkolás nőknek és férfiaknak: vasárnap, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken reggel 7 órától este 7 óráig. Szombaton nincsen üzem.

Mélyen leszállított árak!

Fürdővezetőség.

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben

Kedvező
fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Sátoraljauhely
Rákóczi ucca 1

HUTKAI JÓZSEF
faesztergályos

Sátoraljauhely, Völgy ucca 6.
(Vámórségi laktanya mellett.)

ELVÁLLAL: Borostyán, tajték, elefántesont, szaru, kaucuk, celluloid, egonit, fiber, gumi, fa dísz és műesztergályos munkákat. Továbbá belső butorzati dísztárgyakat és gyermekjátékáru készítését, ugy-szintén **kerékes guzolyok** ujonnan készítését és javítását.

Nyomdahelyiségünk

Vármegyeház III-ik udvar
első emelet.

Szülők, tanítók, iskolák figyelmébe!

Az új iskolaév alkalmával az összes középiskolai tankönyveket saját érdekében ajánlatos mielőbb beszereznie. Rendeléseket már most felvesszünk.

Az összes helybeli és vidéki elemi iskolákban előirt tankönyvek már megérkeztek

Figyelem!

egy az összes elemi, mint az összes középiskolai füzetek, körzők, rajztömbök, tolltartók, tollak, könyvszíjak, hegedűk, hegedűvonók, tinták, tusok, iskolai és ovódatáskákban **legolesőbb beszerzési forrás.**

Olcsó árak!

Szabó Pál könyv- és papirkereskedése Sátoraljauhely.

Telefonszám 126

— **Tűz Mikóházán.** Mikóháza községet és határát rövid időn belül három tüzeset verte fel és mindhárom tüzeset villámcsapás következtében történt. Szombat estefelé Lukács Pál községi erdőőr háza teljesen égett le. Ugyancsak szombat este a községi iskola melletti, a község tulajdonát képező félszer és istálló legett. Vasárnap délelőtt a csendőrlaktanya közelében lecsapott a villám és felgyújtotta a mezőn keresztben fekvő életet, Szerencsére azonnal észrevették a tüzet és a gazdák a bőven ömlő zápor segítségével csakhamar eloltották a tüzet úgy, hogy csak egy kereszt buza lett a tűz martaléka.

— **A rokkantellátási adóra vonatkozó rendelkezések.** A hivatalos lap közli a rokkant ellátási adóra vonatkozó törvényes rendelkezések hivatalos összeállítását és a pénzügyminiszternek ebben a tárgyban kiadott végrehajtási utasítását. Rokkantellátási adót kell fizetni mindenkinek, aki földadó, társulati adó, tantem adó, kereseti, jövedelmi és vagyonadó fizetésére van kötelezve. A rokkantellátási adót az alapadók együttes összege alapján vetik ki. Így például 10 pengőig a rokkantellátási adó 10 fillér, 50 pengőnél 60 fillér, 100 pengőnél 2 pengő, 240 pengőnél nagyobb adóösszeg esetében pedig 5 százalékos a rokkantellátási adó. A rokkantellátási adó után semmiféle pótdót nem szabad kivetni. A hivatalos összeállítás 1927. január elsejével kezdődő hatállyal a kihirdetés napján lépett életbe s 1930 december hó 31-ig érvényes.

— **Fővárosba utazó olvasóinknak** páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben lévő, elsőrangú Park szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedélyt ad a legutóbbi előfizetési nyugta felmutatása elenében. Egyben felhívjuk a Park szállodának lapunk más helyén olvasható hídetésére olvasóink szíves figyelmét.

— **Uj Idők.** Herczeg Ferenc képes heti lapjalegújabb száma művészi képeken kívül közli a hét legérdekesebb eseményeit, ezek közt egész sor fényképet a bécsi forradalomról. Cikkeken és elbeszéléseken kívül közli: Csathó Kálmán

és Beatrics Grimshaw regényeinek folytatását, Slezák tenoristának amerikai visszaemlékezéseit, divatképeket és gazdag szerkesztői üzeneteket. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre: 6.40 pengő. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrassy ut 16.

— **Sok ezer tisztviselő** köszönheti előmenetelét és boldogulását a *Magántanfolyamnak*, amely Budapesten a Rákóczi ut 51. szám alatt működik. Ott az összes középiskolai összevont vizsgákra és kollokviumokra szakképzett tanárok készítenek elő. Akik otthon a megszokott környezetben akar tanulni, ami takarékosági szempontból is fontos, annak előkészítését levelezés útján olcsón és sikerrel vállalja a Magántanfolyam. Kérdezősködéskor kimerítően válaszol.

Jó karban lévő
**fél hálószoba
butor**
olcsón eladó.

Cím: Vasuti vendéglő.

Zokaji borok

eladását vállalom
felár rendszer mellett.

Értesítést „Seriós” jelígre

BLOCKNER

fiók-hirdetőirodájába

Budapest, VII. Erzsébet körút
12. kérek.

KISSVÁBHEGYI INTERNÁTUS ÉS ISKOLA

Budapest legszebb helyén 3 1/2 holdas vadregényes parkban, szabad fürdővel, felvessz augusztus 1-én kezdődő gyermeknyaralásra, valamint jövő tanévre **bennlakó** és **bejáró** 5-12 éves fiukat és leányokat. Az iskolában a tanítási nyelv német, francia és angol nyelvek tanítása Waldorf módszer szerint, gyermekeknél biztos eredmény. Kívánatra részletes prospektus.

Budapest, I., Kissvábhegyi ut 21.
Telefon: T. 288-16.

A gazdaközönség és cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

Sátoraljaujhelyen, a Fő ucca 28 sz. alatt megnyitott Wirtschaftler és Társai

gazdasági gép- és műszaki cikkek üzlete

Állandó raktáron: Gőz-, motor- és traktor cséplőkészletek, gazdasági gépek, malomberendezések, kombinált műtrágyaszóró, vetőgépek, úgy belföldi mint eredeti amerikai gép, motor és autógépjelöltek. — Gyári lerakat vízmentes kazalozó, cséplőgép ponyvák és zsákokban stb.

Értesítjük a m. t. közönséget, hogy a cégnek sikerült **Klein Miksát**, a közismert szaktekintélyt beltagjaul megnyerni, kinek több évtizedes szakmabeli működése biztosítja a legpontosabb és szakszerű kiszolgálásra.

Uccai nagy, világos helyiség

mindenre alkalmas, irodának is, az új pénzügyi palotával szemben
(Kossuth Lajos ucca 34. szám) **azonnal kiadó.**
Cím a kiadóhivatalban.

Ma már mindenki tudja, hogy a

Szerencsi gyógyiszapfürdő

természetes gyógyvíze és gyógyiszapja egyedül orvososág a reuma, köszvény, ischiás és csúsz bántalmaknál.

Gyógyhatása gyors és meglepő.

Gyógyiszappakkolás nőknek és férfiaknak: vasárnap, hétfőn, kedden, szerdán, oszúttörtökön és pénteken reggel 7 órától este 7 óráig. Szombaton nincsen üzem.

Mélyen leszállított árak!

Fürdővezetőség.

HUTKAI JÓZSEF

faesztergályos
Sátoraljaujhely, Völgy ucca 6.
(Vámórségi laktanya mellett.)

ELVÁLLAL: Borostyán, tajték, elefántesont, szaru, kaucsuk, oelluloid, egonit, fiber, gumi, fa dísz és műesztergályos munkákat. Továbbá belső butorizati dísz tárgyakat és gyermekjátékáru készítését, újonnan készítését és javítását.

Nyomdahelyiségünk

Vármegyeház III-ik udvar
első emelet.

Szülők, tanítók, iskolák figyelmébe!

Az új iskolaév alkalmával az összes középiskolai tankönyvet saját érdekében ajánlatos mielőbb beszereznie. Rendeléseket már most felvesszünk.

Az összes helybeli és vidéki elemi iskolákban előirt tankönyvek már megérkeztek

Figyelem! úgy az összes elemi, mint az összes középiskolai füzetek, körzők, rajztömbök, tolltartók, tollak, könyvszijkák, hegedűk, hegedűvonók, tinták, tusok, iskolai és óvodatáskákban **legolcsóbb beszerzési forrás.** **Olcsó árak!**

Szabó Pál könyv- és papirkereskedése Sátoraljaujhely. Telefonszám 126